

IN PAULUS' VOETSPOREN (25)

Paulus in 'Handelingen'

12 mei 2016
Katwijk

terugblik: Paulus' verblijf in...

1. Handelingen 16: Filippi

terugblik: Paulus' verblijf in...

1. Handelingen 16: Filippi
2. Handelingen 17: Thessalonika,

terugblik: Paulus' verblijf in...

1. Handelingen 16: Filippi
2. Handelingen 17: Thessalonika,
3. Handelingen 17 Athene

terugblik: Paulus' verblijf in...

1. Handelingen 16: Filippi
2. Handelingen 17: Thessalonika,
3. Handelingen 17 Athene
4. Handelingen 18: Korinthe

terugblik: Paulus' verblijf in...

1. Handelingen 16: Filippi
2. Handelingen 17: Thessalonika,
3. Handelingen 17 Athene
4. Handelingen 18: Korinthe
5. Handelingen 19: Efeze

terugblik vorige keer...

- Paulus arriveert (weer) in Efeze en treft twaalf discipelen van Johannes;

terugblik vorige keer...

- ❑ Paulus arriveert (weer) in Efeze en treft twaalf discipelen van Johannes;
- ❑ waren onbekend met het feit dat de beloofde Geest inmiddels is gekomen;

terugblik vorige keer...

- ❑ Paulus arriveert (weer) in Efeze en treft twaalf discipelen van Johannes;
- ❑ waren onbekend met het feit dat de beloofde Geest inmiddels is gekomen;
- ❑ Paulus predikte hen de Heer Jezus en zij worden gedoopt in heilige geest...

terugblik vorige keer...

- ❑ Paulus arriveert (weer) in Efeze en treft twaalf discipelen van Johannes;
- ❑ waren onbekend met het feit dat de beloofde Geest inmiddels is gekomen;
- ❑ Paulus predikte hen de Heer Jezus en zij worden gedoopt in heilige geest...
- ❑ ze profeteren en spreken in 'talen' =
 - God spreekt vanuit de natiën tot het (ongelovig) volk Israël

terugblik vorige keer...

- ❑ Paulus arriveert (weer) in Efeze en treft twaalf discipelen van Johannes;
- ❑ waren onbekend met het feit dat de beloofde Geest inmiddels is gekomen;
- ❑ Paulus predikte hen de Heer Jezus en zij worden gedoopt in heilige geest...
- ❑ ze profeteren en spreken in 'talen' =
 - God spreekt vanuit de natiën tot het (ongelovig) volk Israël
- ❑ Paulus predikt 3 maanden in de synagoge maar vanwege ongeloof, zondert hij zijn discipelen af en argumenteert dagelijks in de school van Tyrannus.

Handelingen 19

¹⁰ En dit ging twee jaar lang zo voort,
zodat allen, die in Asia woonden,
het woord des Heren hoorden,
Joden zowel als Grieken.

elders twee jaar in Handelingen >

ΤΟΥΤΟ	ΔΕ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΕΠΙ	ΕΤΗ	ΔΥΟ
dit	echter	werd~	op	jaren	twee
dit	en	ging zo voort	lang	jaar	twee

Handelingen 24:27

Maar toen de termijn
van **twee jaar** voorbij was,
(...) liet hij Paulus in gevangenschap achter.

Handelingen 24:27

Maar toen de termijn
van twee jaar voorbij was,
(...) liet hij Paulus in gevangenschap achter.

Handelingen 28:30

En hij bleef de volle termijn van **twee jaar**
in zijn eigen gehuurde woning,
en ontving allen, die tot hem kwamen...

Genesis 40:23 - 41:1

²³ Doch de overste der schenkers dacht niet aan Jozef, maar vergat hem.

¹ Na verloop van **twee volle jaren** droomde Farao...

type van de tweeduizend jaar
waarin Christus verborgen is

twee jaar lang:
overste in de gevangenis
geheimenissen uitleggend

Jozef verworpen

Jozef koning

Handelingen 19

¹⁰ En dit ging twee jaar lang zo voort,
zodat allen, die in Asia woonden,
het woord des Heren hoorden,
Joden zowel als Grieken.

in deze periode de 1-ste Korinthe-
brief geschreven >

ΤΟΥΤΟ	ΔΕ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΕΠΙ	ΕΤΗ	ΔΥΟ
dit	echter	werd~	op	jaren	twee
dit	en	ging zo voort	lang	jaar	twee

1Korinthe 16

⁸ Maar ik zal nog tot Pinksteren
te Efeze blijven;

⁹ want mij is een
grote en machtige deur geopend
en er zijn vele tegenstanders.

Handelingen 19

¹⁰ En dit ging twee jaar lang zo voort,
zodat allen, die in Asia woonden,
het woord des Heren hoorden,
Joden zowel als Grieken.

in totaal drie jaar werkzaam geweest >

ΤΟΥΤΟ	ΔΕ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΕΠΙ	ΕΤΗ	ΔΥΟ
dit	echter	werd~	op	jaren	twee
dit	en	ging zo voort	lang	jaar	twee

Handelingen 20:31

Waakt dan en herinnert u,
dat ik **drie jaren lang**
nacht en dag niet heb opgehouden
ieder afzonderlijk
onder tranen terecht te wijzen.

- drie maanden in de synagoge; 19:8
- twee jaar in de school van Tyrannus; 19:10

Handelingen 19

¹⁰ En dit ging twee jaar lang zo voort,
zodat allen, die in Asia woonden,
het woord des Heren hoorden,
Joden zowel als Grieken.

wellicht zijn in deze tijd ook de ekklesia's in
Kolosse, Hiërapolis en Laodicea ontstaan (?) >

ΩΤΕ	ΠΑΝΤΑ	ΤΟΥΣ	ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΑΣ	ΤΗΝ	ΑΣΙΑΝ
zodat	alle	degenen	wonende	het	Asia
zodat	allen	die	woonden	in	Asia

ΑΚΟΥΣΑΙ	ΤΟΝ	ΛΟΓΟΝ	ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ
horen	het	woord	van-de	Heer
hoorden	het	woord	des	Heren

Handelingen 19

¹⁰ En dit ging twee jaar lang zo voort,
zodat allen, die in Asia woonden,
het woord des Heren hoorden,
Joden zowel als Grieken.

> binnen en buiten de synagoge

ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ	ΤΕ	ΚΑΙ	ΕΛΛΗΝΑΣ
Joden	bovendien	en	Grieken
Joden	zowel	als	Grieken

Handelingen 19

¹¹ En God deed buitengewone krachten
door de handen van Paulus...

niet Paulus, of zijn zweet- of gordeldoeken!

ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΤΕ	ΟΥ	ΤΑΣ	ΤΥΧΟΥΣΑΣ
machten	bovendien	niet	de	gewoon-zijnde
krachten	en	buiten-	-	-gewone

Ο	ΘΕΟΣ	ΕΠΟΙΕΙ	ΔΙΑ	ΤΩΝ	ΧΕΙΡΩΝ	ΠΑΥΛΟΥ
de	God	deed	door	de	handen	van-Paulus
-	God	deed	door	de	handen	van Paulus

Handelingen 19

¹¹ En God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus...

als apostel = afgevaardigde van Christus >

ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΤΕ	ΟΥ	ΤΑΣ	ΤΥΧΟΥΣΑΣ
machten	bovendien	niet	de	gewoon-zijnde
krachten	en	buiten-	-	-gewone

Ο	ΘΕΟΣ	ΕΠΟΙΕΙ	ΔΙΑ	ΤΩΝ	ΧΕΙΡΩΝ	ΠΑΥΛΟΥ
de	God	deed	door	de	handen	van-Paulus
-	God	deed	door	de	handen	van Paulus

1Korinthe 15

⁷ Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen;

⁸ maar het allerlaatst is Hij ook **AAN MIJ VERSCHENEN**, als aan een ontijdig geborene.

⁹ Want ik ben de geringste der apostelen, niet waard een apostel te heten, omdat ik de gemeente Gods vervolgd heb.

¹⁰ Maar **door de genade Gods ben ik, wat ik ben**, en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest...

1Korinthe 9

¹ ... Ben ik geen **apostel**?

Heb ik niet **Jezus, onze Here, gezien?** ...

1Korinthe 9

¹ ... Ben ik geen apostel?

Heb ik niet Jezus, onze Here, gezien? ...

2Korinthe 12

¹² De **TEKENEN VAN EEN APOSTEL** zijn bij u verricht met alle volharding, door **tekenen, wonderen en krachten.**

Handelingen 19

¹² zodat ook zweetdoeken
of gordeldoeken van zijn lichaam
aan de zieken gebracht werden
en hun kwalen van hen weken
en de boze geesten uitvoeren.

lett. blote-huid

ΩΣΤΕ	ΚΑΙ	ΕΠΙ	ΤΟΥΣ	ΑΣΘΕΝΟΥΝΤΑΣ	ΑΠΟΦΕΡΕΣΘΑΙ
zodat	ook	op	degenen	!zwak-zijnde	!weggebracht-woorden~
zodat	ook	aan	de	zieken	werden gebracht

ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΧΡΩΤΟΣ	ΑΥΤΟΥ	ΣΟΥΔΑΡΙΑ	Η	ΣΙΜΙΚΙΝΘΙΑ
van-af	de	blote-huid	van-hem	zweetdoeken	of	schorten
van	-	lichaam	zijn	zweetdoeken	of	gordeldoeken

Handelingen 19

¹² zodat ook zweetdoeken
of gordeldoeken van zijn lichaam
aan de zieken gebracht werden
en hun kwalen van hen weken
en de boze geesten uitvoeren.

ΚΑΙ	ΑΠΑΛΛΑΣΣΕΘΑΙ	ΑΠ	ΑΥΤΩΝ	ΤΑΣ	ΝΟΣΟΥΣ
en	te-doen-loskomen~	van-af	hen	de	ziekten
en	weken	van	hen	hun	kwalen

Handelingen 19

¹² zodat ook zweetdoeken
of gordeldoeken van zijn lichaam
aan de zieken gebracht werden
en hun kwalen van hen weken
en de boze geesten uitvoeren.

hier niet: *demonen* maar:
boosaardige geesten

ΤΑ	ΤΕ	ΠΝΕΥΜΑΤΑ	ΤΑ	ΠΟΝΗΡΑ	ΕΚΠΟΡΕΥΕCΘΑΙ
de	bovendien	geesten	de	boosaardige	uit-te-gaan~
de	en	geesten	-	boze	uitvoeren

Handelingen 19

¹³ En ook enige van de
rondreizende Joodse geestenbezweerders
waagden het over hen...

lett. ondernemen-een-poging
> proberen, trachten

ΕΠΕΧΕΙΡΗΣΑΝ	ΔΕ	ΤΙΝΕΣ	ΚΑΙ	ΤΩΝ	ΠΕΡΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
ondernemen-een-poging	echter	enigen	ook	van-de	rondzwervende~
waagden het	en	enige	ook	van de	rondreizende

ΙΟΥΔΑΙΩΝ	ΕΞΟΡΚΙΣΤΩΝ	ΟΝΟΜΑΖΕΙΝ	ΕΠΙ	ΤΟΥΣ
Joodse	geestenbezweerders	te-noemen	op	degenen
Joodse	geestenbezweerders	te noemen	over	hen die

Handelingen 19

¹³ ... die zulke boze geesten hadden
de naam van de Here Jezus te noemen
met de woorden:
Ik bezweer u bij de Jezus, die Paulus predikt.

geen **psychiatrische** maar
pneumatische aandoeningen

ΕΠΙ	ΤΟΥΣ	ΕΧΟΝΤΑΣ	ΤΑ	ΠΝΕΥΜΑΤΑ	ΤΑ	ΠΟΝΗΡΑ
op	degenen	hebbende	de	geesten	de	boosaardige
over	hen die	hadden	zulke	geesten	-	boze

Handelingen 19

¹³ ... die zulke boze geesten hadden
de naam van de Here Jezus te noemen
met de woorden:
Ik bezweer u bij de Jezus, die Paulus predikt.

alsof het een winstgevende truc is
vergl. Simon de Tovenaar; Hand.8:18-20

TO ONOMA TOY KYPIOY IHCOY ΛΕΓΟΝΤΕΣ
de naam van-de Heer Jezus |zeggende

de naam van de Here Jezus met de woorden

ΟΡΚΙΖΩ ΥΜΑΣ ΤΟΝ ΙΗCOYΝ ΟΝ ΠΑΥΛΟΣ ΚΗΡΥCCEΙ
|ik-bezweer jullie de Jezus die Paulus |proclameert

ik bezweer u bij de Jezus die Paulus predikt

Handelingen 19

¹⁴ Het waren nu zeven zonen van een zekere Skevas, een Joodse overpriester, die dit deden.

lett. hogepriester

> uit het hogepriesterlijk geslacht; Hand.4:6

ΗΓΑΝ	ΔΕ	ΤΙΝΟΣ	ΣΚΕΥΑΣ	ΙΟΥΔΑΙΟΥ	ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ
zij-waren	echter	van-een-zekere	Skevas	Joodse	hogepriester
het waren	nu	een zekere	van Sceva	Joodse	een overpriester

ΕΠΤΑ	ΥΙΟΙ	ΤΟΥΤΟ	ΠΟΙΟΥΝΤΕΣ
zeven	zonen	dit	doende
zeven	zonen	dit	die deden

Handelingen 19

¹⁵ Maar de boze geest antwoordde en zeide tot hen:

Jezus ken ik en van Paulus weet ik maar wie zijt gij?

niet: de 'patiënt'!

ΑΠΟΚΡΙΘΕΝ	ΔΕ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟ	ΠΟΝΗΡΟΝ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ
<i>antwoordende</i>	<i>echter</i>	<i>de</i>	<i>geest</i>	<i>de</i>	<i>boosaardige</i>	<i>zei</i>	<i>tot hen</i>
antwoordde	maar	de	geest	-	boze	en zeide	tot hen

Handelingen 19

15 Maar de boze geest antwoordde en zeide tot hen:

Jezus ken ik en van Paulus weet ik maar wie zijt gij?

lett. ben-ik-op-de-hoogte
de boze geest beseft dat Paulus
een spreekbuis van de Heer is

TON	[MEN]	IHCOYN	ΓΙΝΩCKΩ	KAI	TON	ΠΑΥΛΟΝ
de	inderdaad	Jezus	ik-ken	en	de	Paulus
-	-	Jezus	ik ken	en	van	Paulus

ΕΠΙCΤΑΜΑΙ	ΥΜΕΙC	ΔΕ	ΤΙΝΕC	ΕCΤΕ
ik- <u>ben-op-de-hoogte</u> ~	jullie	echter	wie?	jullie-zijn
ik weet	gij	maar	wie	zijt

Handelingen 19

¹⁶ En de mens, in wie de boze geest was, sprong op hen af, overweldigde hen tezamen en bleek zoveel sterker dan zij, dat zij zonder kleren en gewond uit dat huis moesten vluchten.

ΚΑΙ ΕΦΑΛΟΜΕΝΟΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠ ΑΥΤΟΥΣ

en |^lop-af-springende~ de mens op hen

en sprong af de mens op hen

ΕΝ Ω ΗΝ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟ ΠΟΝΗΡΟΝ

in wie was de geest de boosaardige

in wie was de geest - boze

Handelingen 19

¹⁶ En de mens, in wie de boze geest was,
sprong op hen af,
overweldigde hen tezamen
en bleek zoveel sterker dan zij,
dat zij zonder kleren en gewond
uit dat huis moesten vluchten.

zonder *volmacht* van de Heer
dus ook zonder *bescherming* van de Heer

ΚΑΤΑΚΥΡΙΕΥΣΑΣ ΔΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΙΧΥΣΕΝ

overheersende

beiden

hij-is-sterk

overweldigde

hen tezamen

en bleek zoveel sterker

Handelingen 19

¹⁶ En de mens, in wie de boze geest was, sprong op hen af, overweldigde hen tezamen en bleek zoveel sterker dan zij, dat zij zonder kleren en gewond uit dat huis moesten vluchten.

vergl. Marcus 5 >

ΩΣΤΕ ΓΥΜΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΤΡΑΜΑΤΙΣΜΕΝΟΥΣ

zodat naakt en verwond-zijnde~

dat zonder kleren en gewond

ΕΚΦΥΓΕΙΝ ΕΚ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΕΚΕΙΝΟΥ

te-ontsnappen van-uit het huis dat

zij moesten vluchten uit - huis dat

Marcus 5

² En toen Hij uit het schip ging,
kwam Hem terstond uit de grafsteden
een mens tegemoet met een onreine geest,
³ die verblijf hield in de graven,
en niemand had hem meer kunnen binden
zelfs niet met een keten,
⁴ want hij was dikwijls met voetboeien
en ketenen gebonden geweest
en de ketenen waren door hem
stukgetrokken en de voetboeien vernield,
en **niemand was bij machte
hem te bedwingen.**

Handelingen 19

¹⁷ En dit werd bekend aan allen, Joden en Grieken, die te Efeze woonden, en vrees overviel hen allen, en de naam van de Here Jezus werd grootgemaakt;

let op de volgorde:
in de eerste plaats tekenen voor Israël

ΤΟΥΤΟ	ΔΕ	ΕΓΕΝΕΤΟ	ΓΝΩΣΤΟΝ	ΠΑCΙΝ	ΙΟΥΔΑΙΟΙC
dit	echter	werd~	bekend	aan-allen	Joden
dit	en	werd	bekend	aan allen	Joden

ΤΕ	ΚΑΙ	ΕΛΛΗCΙΝ	ΤΟΙC	ΚΑΤΟΙΚΟΥCΙΝ	ΤΗΝ	ΕΦΕCΟΝ
bovendien	en	Grieken	aan-degenen	!wonende	het	Efeze
-	en	Grieken	die	woonden	te	Efeze

Handelingen 19

¹⁷ En dit werd bekend aan allen,
Joden en Grieken, die te Efeze woonden,
en vrees overviel hen allen,
en de naam van de Here Jezus
werd grootgemaakt;

zie elders in Handelingen >

ΚΑΙ	ΕΠΕΠΕΣΕΝ	ΦΟΒΟΣ	ΕΠΙ	ΠΑΝΤΑΣ	ΑΥΤΟΥΣ	ΚΑΙ
en	valt-op	vrees	op	allen	hen	en
en	overviel	vrees	-	allen	hen	en

Handelingen 2:43

En er kwam **vrees over alle ziel** en vele wonderen en tekenen geschiedden door de apostelen.

Handelingen 5:5

En Ananias, deze woorden horende, viel neder en gaf den geest. En er kwam **grote vrees over allen**, die dit hoorden.

Handelingen 5:11

En een **grote vrees kwam** over de gehele gemeente en **over allen**, die dit hoorden.

Handelingen 13:12

Toen de landvoogd zag, wat er gebeurd was, kwam hij tot geloof, **zeer getroffen door de leer des Heren.**

Handelingen 19

¹⁷ En dit werd bekend aan allen,
Joden en Grieken, die te Efeze woonden,
en vrees overviel hen allen,
en de naam van de Here Jezus
werd grootgemaakt;

de levende Heer!
die zich manifesteert in zijn afgevaardigde

ΕΜΕΓΑΛΥΝΕΤΟ	ΤΟ	ΟΝΟΜΑ	ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ	ΙΗΣΟΥ
werd-groot-gemaakt~	de	naam	van-de	Heer	Jezus
werd grootgemaakt	de	naam	van de	Here	Jezus

Handelingen 19

¹⁸ en velen van hen,
die gelovig geworden waren,
kwamen hun schuld belijden
en uitspreken wat zij bedreven hadden.

ΠΟΛΛΟΙ	ΤΕ	ΤΩΝ	ΠΕΠΙΣΤΕΥΚΟΤΩΝ
velen	bovendien	van-degenen	geloofd-hebbende
velen	en	van hen die	gelovig geworden waren

Handelingen 19

¹⁸ en velen van hen,
die gelovig geworden waren,
kwamen hun schuld belijden
en uitspreken wat zij bedreven hadden.

lett. openlijk-belijdende

ΗΡΧΟΝΤΟ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ

kwamen~ openlijk-belijdende~

kwamen hun schuld belijden

ΚΑΙ ΑΝΑΓΓΕΛΛΟΝΤΕΣ ΤΑΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΥΤΩΝ

en |verkondigende de praktijken van-hen

en uitspreken wat hadden bedreven zij

Handelingen 19

¹⁸ en velen van hen,
die gelovig geworden waren,
kwamen hun schuld belijden
en uitspreken wat zij bedreven hadden.

= vermelden in detail
> geheime bezweringsformules

ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι

kwamen~ | openlijk-belijdende~

kwamen | hun schuld belijden

καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν

en | verkondigende | de | praktijken | van-hen

en | uitspreken | wat | hadden bedreven | zij

Handelingen 19

¹⁹ En enigen van degenen,
die toverkunsten hadden uitgeoefend,
brachten hun boeken bijeen en verbrandden
ze ten aanschouwen van allen.
En men berekende de waarde ervan en
stelde die vast op vijftigduizend zilverstukken.

lett. aanzienlijk (velen)

ΙΚΑΝΟΙ

aanzienlijk-velen

enigen

ΔΕ

echter

en

ΤΩΝ

van-degenen

van degenen die

ΤΑ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑ

de overbodige-kunsten

- toverkunsten

ΠΡΑΞΑΝΤΩΝ

praktiserende

hadden uitgeoefend

Handelingen 19

¹⁹ En enigen van degenen,
die toverkunsten hadden uitgeoefend,
brachten hun boeken bijeen en verbrandden
ze ten aanschouwen van allen.
En men berekende de waarde ervan en
stelde die vast op vijftigduizend zilverstukken.

lett. overbodige-bezigheden > 1Tim.5:13
> zonderling

ΙΚΑΝΟΙ

aanzienlijk-velen

enigen

ΔΕ

echter

en

ΤΩΝ

van-degenen

van degenen die

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

de overbodige-kunsten

- toverkunsten

ΠΡΑΞΑΝΤΩΝ

praktiserende

hadden uitgeoefend

Handelingen 19

¹⁹ En enigen van degenen,
die toverkunsten hadden uitgeoefend,
brachten hun boeken bijeen en verbrandden
ze ten aanschouwen van allen.
En men berekende de waarde ervan en
stelde die vast op vijftigduizend zilverstukken.

CYNENEΓKANTEC TAC BIBΛΟΥC

bijeenbrengende **de** **boeken**

brachten bijeen hun boeken

ΚΑΤΕΚΑΙΟΝ

zij-verbrandden

en verbrandden ze

ΕΝΩΠΙΟΝ

in-het-zicht

ten aanschouwen van

ΠΑΝΤΩΝ

van-allen

allen

Handelingen 19

¹⁹ En enigen van degenen,
die toverkunsten hadden uitgeoefend,
brachten hun boeken bijeen en verbrandden
ze ten aanschouwen van allen.
En men berekende de waarde ervan en
stelde die vast op vijftigduizend zilverstukken.

ΚΑΙ ΣΥΝΕΨΗΦΙΣΑΝ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΑΥΤΩΝ
en zij-tellen-op de waarden van-ze

en men berekende de waarde ervan

ΚΑΙ ΕΥΡΟΝ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΜΥΡΙΑΔΑΣ ΠΕΝΤΕ
en zij-vonden van-zilvergeld tienduizendtallen vijf

en stelden die vast op zilverstukken -tigduizend vijf-

Handelingen 19

²⁰ Zo wies het woord des Heren krachtig en het werd sterker.

= groeide > breidde uit qua invloed

ΟΥΤΩC ΚΑΤΑ ΚΡΑΤΟC ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
zó overeenkomstig kracht van-de Heer

zo - krachtig des Heren

Ο ΛΟΓΟC ΗΥΞΑΝΕΝ ΚΑΙ ΙCΧΥΕΝ
het woord groeit en was-sterk

het woord wies en het werd sterker

Handelingen 19

²⁰ Zo wies het woord des Heren krachtig en het werd sterker.

lett. was-sterk

ΟΥΤΩC	ΚΑΤΑ	ΚΡΑΤΟC	ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ
zó	overeenkomstig	kracht	van-de	Heer
zo	-	krachtig	des	Heren

Ο	ΛΟΓΟC	ΗΥΞΑΝΕΝ	ΚΑΙ	ΙCΧΥΕΝ
het	woord	groeit	en	was-sterk
het	woord	wies	en	het werd sterker